

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, 23. maja 2014. god.
Ref. br.:RK638/14

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI210/13

Podnosilac

Haxhi Morina

**Ocena ustavnosti presude, AC-II-12-0108, Žalbenog veća Posebne
komore Vrhovnog suda Kosova, od 10. oktobra 2013. god.**

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Enver Hasani, predsednik
Ivan Čukalović, zamenik predsednika
Robert Carolan, sudija
Altay Suroy, sudija
Almiro Rodrigues, sudija
Snezhana Botusharova, sudija
Kadri Kryeziu, sudija i
Arta Rama-Hajrizi, sudija

Podnosilac zahteva

1. Zahtev je podneo g. Haxhi Morina (u daljem tekstu: podnosilac), sa prebivalištem u Đakovici, zastupljen od strane g. Rexhep Gjikolli, advokat iz Đakovice.

Osporena odluka

2. Podnosilac zahteva osporava presudu, AC-II-12-0108, Žalbenog veća Posebne komore Vrhovnog suda Kosova (u daljem tekstu: Žalbeno veće Posebne komore), od 10. oktobra 2013. god., koja mu je uručena 14. oktobra 2013. god.

Predmetna stvar

3. Podnosilac zahteva tvrdi da je gore navedena presuda povredila njegova prava garantovana Ustavom Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav), odnosno član 24 [Jednakost pred Zakonom] i član 31 [Pravo na Pravično i Nepristrasno Suđenje], kao i njegovo pravo na imovinu garantovano članom 17.2 Univerzalne deklaracije o ljudskim pravima.

Pravni osnov

4. Zahtev je zasnovan na članu 113.7 Ustava, članu 47. Zakona o Ustavnom sudu Republike Kosovo, br. 03/L-121 (u daljem tekstu: Zakon), i pravilu 56 Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik).

Postupak pred Sudom

5. Dana 19. novembra 2013. god., podnosilac je podneo zahtev Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud).
6. Dana 3. decembra 2013. god., predsednik Suda je odlukom br. GJR. KI210/13 imenovao sudiju Snezhana Botusharova za sudiju izvestioca i veće za razmatranje sastavljeno od sudija Altay Suroy (predsedavajući), Kadri Kryeziu i Arta Rama-Hajrizi.
7. Dana 11. decembra 2013. god., Sud je obavestio podnosioca i Žalbeno veće Posebne komore o registraciji zahteva.
8. Dana 23. januara 2014. god., Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i preporučilo Sudu u punom sastavu neprihvatljivost zahteva.

Prethodni predmet podnosioca pred Sudom

9. Dana 27. novembra 2012. god., Ustavni sud je u prethodnom predmetu podnosioca br. KI68/12, proglasio njegov zahtev za ocenu ustavnosti presude Vrhovnog suda A. br. 313/2009, od 26. marta 2012. god., neprihvatljivim.
10. U onom slučaju, podnosilac zahteva je tvrdio da je Posebna komora Vrhovnog suda povredila njegova prava garantovana Ustavom. U tom smislu, Sud je našao da podnosilac zahteva nije iscrpeo sva pravna sredstva na raspolaganju prema primenjivim zakonima, kao što je propisano članom 113.7 Ustava i članom 47.2 Zakona, jer se slučaj nalazio u toku pred Posebnom komorom. Navedeni postupak je okončan donošenjem presude AC-II-12-0108, od strane Žalbenog veća Posebne komore, koju podnosilac zahteva osporava u ovom

predmetu.

Pregled činjenica

11. Dana 7. maja 1981. god., Sekretarijat za ekonomiju i finansije u opštini Đakovica, rešenjem 03-465-26/1978, ekspropriisao je nepokretnost podnosiocu zahteva (u površini od 0,89.64 ha), za potrebe A.M.D. "Mustafa Bakija". Shodno ovom rešenju, ova nepokretnost je registrovana u katastru na ime A.M.D. "Mustafa Bakija", Đakovica. Ovo rešenje je postalo pravosnažno 5. marta 1982. god.
12. Podnosilac zahtev je osporio rešenje o eksproprijaciji pred Vrhovnim sudom Kosova. Međutim, 3. marta 1982. god., Vrhovni sud je odbacio njegov zahtev.
13. Dana 2. marta 1984. god., podnosiocu zahteva je ponuđena novčana naknada u iznosu od 627.480 dinara. On je odbio novčanu nadoknadu, navodeći: *"Neću pristati da potpišem, a da mi ne daju neku drugu zemlju"*. Pošto sporazum o naknadi nije postignut u upravnom postupku, pitanje nadoknade je prosleđen nadležnom sudu.
14. Uprkos činjenici da je rešenje o eksproprijaciji od 7. maja 1981. god., postalo pravosnažno, ekspropriisana nepokretnost se nije koristila za njenu namenu, odnosno za izgradnju poligona za obučavanje vozača i autobusa.
15. U tom smislu, podnosilac u svom zahtevu tvrdi da *"... tokom 1984. god., iako je pokušao da uz pomoć policije dobije faktičku državinu na ovoj nepokretnosti, nije imao uspeha, obzirom da je žalilac sa porodicom te godine zasadio duvan na ovoj parceli i takav način korišćenja se nastavio do sada."*
16. Dana 12. jula 1994. god., podnosilac je podneo zahtev Direkciji za imovinsko - pravne poslove i komasaciju opštine Đakovica, tražeći povratak nepokretnosti, jer A.M.D. "Mustafa Bakija" nikad nije koristio nepokretnost za namenu za koju je ekspropriisana.
17. Dana 11. maja 2006. god., podnosilac zahteva je pokrenuo postupak pred Posebnom komorom Vrhovnog suda tražeći da se potvrdi vlasništvo nad spornom nepokretnosti.
18. Dana 24. oktobra 2006. god., Posebna komora je donela odluku (SCC-06-0214), čime je tužba protiv A.M.D. "Mustafa Bakija" prosleđena Opštinskom sudu u Đakovici na presuđivanje.
19. Dana 25. novembra 2010. god., Opštinski sud u Đakovici, doneo je presudu (C. br. 700/06) i odbacio tužbu podnosioca kao neosnovanu.
20. Opštinski sud je u obrazloženju, između ostalog, naveo da je zahtev podnosioca za restituciju imovine podnet nakon 10 godina od roka zastarelosti.
21. Dana 29. juna 2011. god., podnosilac je uložio žalbu na presudu Opštinskog suda Posebnoj komori. Podnosilac zahteva u žalbi tvrdi da osporena presuda sadrži povrede odredaba parničnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđeno

činjenično stanje i pogrešnu primenu materijalnog prava.

22. Dana 10. oktobra 2013. god., Žalbena veće Posebne komore donelo je osporenu presudu (AC-II-12-0108), kojom je žalba podnosioca odbijena kao neosnovana. Shodno tome, presuda Opštinskog suda u Đakovici od 24. novembra 2010. god., je potvrđena.
23. U obrazloženju ove presude, navedeno je, između ostalog “... Bivši vlasnik se nije složio sa eksproprijacijom tokom čitavog postupka eksproprijacije i stalno ju je osporavao. Njegovo negativno stanovište je kulminisalo 15. juna 1984. god., u kancelariji...kada je izjavio da neće predati imovinu, a da neko ne postane žrtveni jarac...“. On je dalje naveo da “Otpor tužioca te zaista primorava da ozbiljno razmisliš da mu priznaš pravo na vraćanje sporne imovine u posed i državinu. Međutim, u ovom slučaju, zakon je taj koji utvrđuje prilikom donošenje takve odluke. Zakon je taj koji određuje kriterijume i uslove o tome kako i kada će bivši vlasnik tražiti poništenje pravosnažne odluke o eksproprijaciji i povratiti njegovo pravo na eksproprijisanoj nepokretnosti“.
24. Žalbena veće Posebne komore je dalje preciziralo da u skladu sa članom 21.3 Zakona o eksproprijaciji, podnosilac je imao pravo da traži poništenje pravosnažne odluke o eksproprijaciji u roku od 3 godine od dana kada odluka nije izvršena.
25. U nastavku podseća da u skladu sa članom 21.4 Zakona “*Nakon isteka 10 godina od dana kada je odluka postala pravosnažna, nikakva odluka se ne može podneti o poništavanju te odluke.*“ Konačno, Žalbena veće je zaključilo da “...od dana stupanja na snagu ove odluke do 1994. god., prošlo je više od 12 godina, tako da se tužba tužioca odbija kao neosnovana na zakonu, dok žalbena presuda treba da se potvrdi.“

Navodi podnosioca

26. Podnosilac zahteva tvrdi da je presuda Vrhovnog suda doneta u suprotnosti sa članom 24 [Jednakost pred Zakonom] Ustava i članom 31 [Pravo na Pravično i Nepriistrasno Suđenje]. Podnosilac, takođe, tvrdi da je njegovo pravo garantovano članom 17.2 Univerzalne deklaracije o ljudskim pravima bilo povređeno.
27. U tom smislu, podnosilac tvrdi da osporena presuda nije usvojena u skladu sa članom 8 Zakona o građevinskom zemljištu. Podnosilac, dalje, tvrdi da Zakon o eksproprijaciji nije trebalo da se primeni u ovom slučaju, već Zakon o građevinskom zemljištu. On, dalje, tvrdi da njegova imovina nije nikad eksproprijisana i stoga, navedeni slučaj treba da se smatra kao “deposedovanje.” U prilog svojoj tvrdnji, podnosilac zahteva tvrdi da on nije nikad primio nadoknadu.
28. Podnosilac zahteva, dalje, tvrdi da je došlo do povreda načela “jednakost oružja“, s obzirom da rok od 10 godina zastarelosti treba jednako da se primeni za obe stranke u postupku.

29. Sud primećuje da, kako bi bio u stanju da reši žalbu podnosioca, potrebno je da prvo ispita da li je podnosilac ispunio uslove prihvatljivosti utvrđene Ustavom i dodatno obrazložene u Zakonu i Poslovniku.
30. Na osnovu tvrdnji podnosioca gore sažetih, jasno se može videti da podnosilac samo osporava da li je Žalbeno veće Posebne komore pravilno primenilo primenjiv zakon i ne slaže se sa činjeničnim stanjem Vrhovnog suda u pogledu njegovog slučaja.
31. U tom smislu, Sud primećuje da je podnosilac zahteva iscrpeo sva pravna sredstva propisana Zakonom o parničnom postupku i da je Žalbeno veće Posebne komore uzelo u obzir i odgovorilo na njegove žalbe po pitanju zakona.
32. Sud podseća da nije njegova dužnost da deluje kao sud četvrtog stepena, kada razmatra odluke donete od strane redovnih sudova. To je uloga redovnih sudova da tumače i primenjuju procesna pravila proceduralnog i materijalnog prava (vidi, *mutatis mutandis*, Garcia Ruiz protiv Španije [VK], br. 30544/96, stav 28, Evropski sud o ljudskim pravima [ESLJP] 1999-I, vidi takođe rešenje o neprihvatljivosti u slučaju br. 70/11, podnosioci zahteva Faik Hima, Magbule Hima i Bestar Hima, ocena ustavnosti presude Vrhovnog suda A. br. 983/08 od 7. februara 2011. god.).
33. Sud dalje tvrdi da sama činjenica da je podnosilac nezadovoljan ishodom slučaja ne može podneti argumentovan zahtev o povredi člana 31. Ustava (vidi *mutatis mutandis* presuda ESLJP, zahtev br. 5503/02, Meztur Tiszazugi Tarsulat protiv Mađarske, presuda od 26. jula 2005. god.).
34. Proizilazi da je zahtev očigledno neosnovan u skladu sa pravilom 36 (1) c) Poslovnika, koje propisuje da "*Sudu je dozvoljeno da rešava zahteve: c) samo ako zahtev nije očigledno neosnovan*".

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud, u skladu sa članom 113.7 Ustava, članom 48 Zakona i pravilom 36 (1) b) i c) Poslovnika, dana 23. januara 2014. god. jednoglasno:

ODLUČUJE

- I. DA PROGLASI zahtev neprihvatljivim;
- II. DA DOSTAVI stranama ovu odluku;
- III. DA OBJAVI ovu odluku u Službenom listu u saglasnosti sa članom 20 stavom 4 Zakona;
- IV. Ova odluka stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac

Snezhana Botusharova

Predsednik Ustavnog suda

Prof. dr Enver Hasani